

med. I forbindelse med dette lovforslag er alternativet således ikke at udvide kæreadgangen yderligere, men at opretholde de gældende regler indtil videre.

Justitsministeriet har fundet det rigtigst at medtage forslaget (der i betænkning nr. 1330/1997 er fremsat af et enigt udvalg), også under hensyn til, at hovedformålet med at tillægge medierne beføjelse på dette område vil være at sikre, at det generelle hensyn til offentlighedsprincippet indgår i domstolenes vurdering af, hvornår det er rimeligt at begrænse offentlighedens adgang til at følge en sag.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør de foreslåede regler virke en tid, således at der kan indhøstes erfaringer med deres anvendelse i praksis og deres betydning for afviklingen af retssager med stor medieinteresse.

Spørgsmål 38:

Betyder den foreslåede § 41 a, at en journalist før domsforhandlingen kan læse et anklageskrift og offentliggøre den tiltaltes identitet, hvorefter retten ved domsforhandlingens begyndelse afsiger kendelse om navneforbud?

Svar:

Efter den foreslåede § 41 a, stk. 1, 4. pkt., bebyrder justitsministeren til at fastsætte regler om, på hvilket tidspunkt gennemsyn eller udlevering af anklageskrifter kan ske.

I lovforslagets bemærkninger (pkt. 4.2.1) er der nærmere redegjort for, hvordan de administrative regler agtes udformet. Der vil blive fastsat regler, som sikrer, at tiltalte forinden selv er gjort bekendt med tiltalen, og at han har haft lejlighed til at tage stilling til, om han ønsker at få beskikket en forsvarer (medmindre beskikkelse af en forsvarer i det pågældende tilfælde er obligatorisk). Det vil endvidere blive sikret, at tiltalte har haft lejlighed til at tale med forsvareren og f.eks. tage stilling til, om der skal fremsættes begæring om navneforbud.

Det vil således bl.a. blive fastsat, at medierne kan få mulighed for på dommerkontoret at læse eller få kopi af anklageskriftet tre dage før domsforhandlingen eller retsmødet, hvis anklageskriftet er blevet forkyndt for tiltalte mindst en uge forinden. I tilfælde, hvor anklageskriftet ikke forkyndes, men alene sendes som almindeligt brev, skal der være gået mindst en uge fra det tidspunkt, hvor den tiltalte må antages at have

fået anklageskriftet i hænde, dvs. 9 dage efter afsendelsen fra dommerkontoret. Hvis der længe inden udarbejdelsen af anklageskriftet er blevet beskikket en forsvarer – f.eks. fordi der har været grundlovsforhør – skal medierne dog kunne få aktindsigt tre dage før domsforhandlingen, hvis blot den tiltalte forinden har fået anklageskriftet i hænde eller har fået det forkyndt.

De administrative regler vil således blive udformet med henblik på, at den tiltalte skal have haft mulighed for at bede retten tage stilling til spørgsmålet om navneforbud, inden medierne får aktindsigt i anklageskriftet.

Spørgsmål 40:

Kan ministeren tilslutte sig ændringsforslag nr. 2, 5, 6, 7 og 8, således som de fremgår af udkastet til betænkning, jf. L 78 – bilag 23? I beægtende fald, hvorfor ikke?

Svar:

Jeg kan ikke tilslutte mig de pågældende ændringsforslag.

Begrundelsen herfor er følgende:

Ad ændringsforslag nr. 2 og 5:

Ændringsforslagene går ud på, at der i straffesager skal være navneforbud vedrørende alle involverede personer, medmindre retten konkret opbæver forbudet.

I overensstemmelse med grundlovens bestemmelse om offentlighed i retsplejen er udgangspunktet efter de gældende regler i retsplejeloven og efter lovforslaget derimod, at retsmøder holdes for åbne døre, og at der uden særlige begrænsninger kan refereres offentligt fra retsmøder, der er holdt for åbne døre.

Princippet om åbne døre og den heraf følgende ret til at referere retsmøder offentligt har navnlig til formål at medvirke til at sikre en retfærdig rettergang. Dette hensyn kan imidlertid i nogle tilfælde, der er nærmere angivet i loven, vige for andre væsentlige hensyn.

Efter min opfattelse vil det være forkert at ændre det nævnte hovedprincip i retsplejeloven. Navneforbud bør som hidtil være en undtagelse og bør kun nedlægges efter rettens vurdering i hvert enkelt tilfælde.

De problemer med medieomtales eventuelle »domsvirkning«, som fremhæves i bemærkningerne til ændringsforslagene, bør efter min opfattelse ikke føre til ændringer af grundlæggende regler i retsplejeloven.